

Finlands nationella strategi för offentliga upphandlingar

Resuméutkast 6/2020

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

KOMMUN-
FÖRBUNDET

Utkast till det centrala innehållet i strategin

Denna presentation består av centrala innehållsmässiga element i den nationella upphandlingsstrategin i dess utkastskede:

- ❖ Av åtta **strävanden**, som beskriver riktningen i vilken man vill att Finlands offentliga upphandlingar ska utvecklas
- ❖ **Mål** som konkretiserar dessa strävanden för vars främjande åtgärder kommer att utvecklas

Som en bilaga till strategin kommer en plan för åtgärder som stödjer målen och mätare för uppföljning av den systemiska förändringen som uppnås med strategin att utarbetas.

STRATEGIUTKASTETS TEMAN

I spetsen för utvecklingen av de offentliga upphandlingarnas verkningskraft kan anses vara främjande av strategisk ledning, kompetens och förmågor. Informationsledning som stödjer dessa samt bedömning av verkningskraften.

I kärnan av utvecklingsarbetet står upphandling av fungerande produkter och tjänster av hög kvalitet så att de olika parterna är involverade i processen och marknaderna är livskraftiga.

Genom att utveckla dessa blir det möjligt att uppnå strategiska mål förknippade med innovativa upphandlingar samt ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet.

Strävanden

STRATEGISK LEDNING

Upphandlingarna leds som strategiska åtgärder och upphandlingarnas potential utnyttjas för att uppnå målen.

FÖRMÅGOR

Offentliga upphandlingar genomförs professionellt och med kontinuerlig kompetensutveckling.

LEDNING MED INFORMATION VERKNINGSKRAFT

Finland är föregångare inom ledning med information och utveckling av verkningkraften inom upphandlingar.

FUNGERANDE TJÄNSTER, KVALITET, DELAKTIGHET, MARKNADER

Fungerande upphandlingar av hög kvalitet genomförs inkluderande samt genom att främja livskraften på marknaderna.

INNOVATIONER

Anskaffning av innovationer för att lösa utmaningar samt att upphandlingar genomförs experimentellt och utvecklingsinriktat.

EKONOMISK HÅLLBARHET

Med upphandlingarna främjas hållbarheten i den offentliga ekonomin på ett socialt ansvarstagande sätt.

SOCIAL HÅLLBARHET

Med upphandlingarna främjas socialt samhällsansvar i samarbete mellan den offentliga förvaltningen, företagen och den tredje sektorn.

EKOLOGISK HÅLLBARHET

Finland är en vägvisare inom ekologiska upphandlingar.

Upphandlingarna leds som strategiska åtgärder och upphandlingarnas potential utnyttjas för att uppnå målen.

Penningvolymen som används till offentliga upphandlingar är nationalekonomiskt betydande. Med anledning av detta ska ledningen av organisationerna ske i form av strategiska åtgärder. När man har identifierat vilken potentiell verkningskraft offentliga upphandlingshelheter har, kan denna potential riktas till att genomföra organisationens strategiska mål. Upphandlingarna leds professionellt och på basis av information som en del av organisationsledningen och uppnåendet av målen följs upp och mäts regelbundet. Man informerar om upphandlingarna aktivt och samarbetet mellan olika upphandlingsenheter fungerar.

MÅL

1. Upphandlingsenheterna identifierar de strategiskt mest betydelsefulla upphandlingshelheterna och främjar uppnåendet av sina strategiska mål med hjälp av upphandlingarna
2. Upphandlingarna leds nationellt och på upphandlingsenhetsnivå professionellt under hela livslängden
3. I upphandlingarna bereder man sig på ett tillräckligt sätt på störningssituationer under såväl normala som undantagsförhållanden
4. Upphandlingarna är en del av organisationernas resultat- och ägarstyrning

Upphandlingarna leds som strategiska åtgärder och upphandlingarnas potential utnyttjas för att uppnå målen

MÅL 1

Upphandlingsenheterna identifierar de strategiskt mest betydelsefulla upphandlingshelheterna och främjar uppnåendet av sina strategiska mål med hjälp av upphandlingarna.

- Effektiv ledning av upphandlingarna förutsätter att man i organisationerna har identifierat sin egen totalvolym av offentliga upphandlingar samt de mest betydande upphandlingshelheterna. På det här sättet kan man med hjälp av upphandlingarna effektivt genomföra organisationens strategiska mål. I identifieringen och ledningen av strategiska upphandlingar fäster man särskild uppmärksamhet vid riskhantering samt aspekterna kring resultat- och ägarstyrning.

Upphandlingarna leds som strategiska åtgärder och upphandlingarnas potential utnyttjas för att uppnå målen.

MÅL 2

Upphandlingarna leds nationellt och på upphandlingsenhetsnivå professionellt under hela livslängden.

- Ledningen av upphandlingarna är inte separat från den övriga ledningen av organisationen. Strategiska upphandlingar ska vara en integrerad del av organisationens verksamhet. Ledningen av upphandlingarna baseras på information och genomförandet av deras verkningskraft följs upp och mäts regelbundet. I genomförandet av strategiska upphandlingar är det av yttersta vikt att organisationen har tillräckliga resurser och kompetent personal för genomförande av upphandlingar. En förutsättning för lyckade upphandlingar är även en förståelse för rådande marknader.

Upphandlingarna leds som strategiska åtgärder och upphandlingarnas potential utnyttjas för att uppnå målen

MÅL 3

I upphandlingarna bereder man sig på ett tillräckligt sätt på störningssituationer under såväl normala som undantagsförhållanden.

- Riskhantering och beredskap är en del av den strategiska ledningen av upphandlingarna. Detta uppmärksammas som en del av upphandlingsavtalen. Inför undantagsförhållanden bereder man sig för alternativa verksamhetsmodeller och leveranskedjor.
- Beredskapen omfattar även cybersäkerhet.
- Beredskapen ska uppmärksammas på såväl nationell nivå som upphandlingsenhetsnivå.

Upphandlingarna leds som strategiska åtgärder och upphandlingarnas potential utnyttjas för att uppnå målen.

MÅL 4

Upphandlingarna är en del av organisationernas resultat- och ägarstyrning.

- Strategiska mål förknippade med offentliga upphandlingar följs upp och mäts regelbundet. I upphandlingarna skapas uppföljningssätt med vilka man kan bedöma deras strategiska verkningskraft. För att de strategiska målen för organisationernas upphandlingar ska förverkligas även på koncernnivå, ska uppmärksamhet fästas vid ägarstyrningen.

Offentliga upphandlingar genomförs professionellt och med kontinuerlig kompetensutveckling

Kontinuerlig utveckling av upphandlingskompetensen är en förutsättning för lyckade upphandlingar. I utveckling av kompetensen ska man inte fokusera endast på det tekniska genomförandet av konkurrensutsättningsprocessen, utan behovet bör bedömas på bredare basis med beaktande av hela processen från planeringen av organisationens behov till upprättade avtal och hanteringen av anbudsgivare. Upphandlingskompetens behövs inom hela organisationen och upphandlingar ska inte ses som enbart stödåtgärder.

Till kompetensen hör för Finlands del även frågan om hur vi ska få tillräckligt med upphandlingsexperten på arbetsmarknaden samt forskning av hög kvalitet för att utveckla offentliga upphandlingar.

MÅL

1. Att få en helhetsbild av kompetensnivån inom offentliga upphandlingar i Finland
2. Underhåll och utveckling av kompetens förknippad med offentliga upphandlingar på såväl strategisk som operativ nivå
3. Mer utbildning förknippad med upphandlingar
4. Tryggande av betydande forskningsverksamhet av hög kvalitet förknippad med permanenta offentliga upphandlingar

FÖRMÅGOR

Offentliga upphandlingar genomförs professionellt och med kontinuerlig kompetensutveckling

MÅL 1

Att få en helhetsbild av kompetensnivån inom offentliga upphandlingar i Finland.

- För att trygga heltäckande kompetens inom upphandlingsväsendet i upphandlingsenheterna måste man implementera en systematisk, heltäckande och enhetlig bedömningspraxis.
- Nivån på kompetensen följs upp och utvecklas på nationell nivå.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

KOMMUN-
FÖRBUNDET

Offentliga upphandlingar genomförs professionellt och med kontinuerlig kompetensutveckling

MÅL 2

Underhåll och utveckling av kompetens förknippad med offentliga upphandlingar på såväl strategisk som operativ nivå.

- Nivån på upphandlingskompetensen och utvecklingen varierar i olika organisationer. Kompetens inom offentliga upphandlingar ses ofta som tekniskt genomförande av konkurrensutsättningsprocessen, varvid resurser inte riktas till utveckling av upphandlingskompetensen på bred basis. Upphandlingsenheterna ska identifiera utvecklingsbehoven inom sin upphandlingskompetens.
- Inom offentliga upphandlingar behöver både upphandlingsenheterna och de anbudsgivande företagen rådgivning, stöd och fortbildning.

FÖRMÅGOR

Offentliga upphandlingar genomförs professionellt och med kontinuerlig kompetensutveckling

MÅL 3

Mer utbildning förknippad med upphandlingar.

- Tillgången till sakkunniga i offentliga upphandlingar ska tryggas genom att i Finland erbjudas tillräckligt med utbildning i form av såväl utbildningsprogram med fokus på upphandlingar som studiehelheter som kompletterar befintliga utbildningsprogram.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

KOMMUN-
FÖRBUNDET

FÖRMÅGOR

Offentliga upphandlingar genomförs professionellt och med kontinuerlig kompetensutveckling

MÅL 4

Tryggande av permanent och effektiv forskningsverksamhet av hög kvalitet förknippad med offentliga upphandlingar.

- Verkningsfulla offentliga upphandlingar förutsätter stöd i form av efterforskade vetenskapliga data samt växelverkan mellan forskare och samhället. Att bedriva forskning är långsiktigt arbete, som inte kan förverkligas i cykler om ett eller ett par år. Forskarutbildning och professorer är också en förutsättning för utbildning på högskolenivå.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

KOMMUN-
FÖRBUNDET

Finland är föregångare inom ledning med information och utveckling av verkningkraften inom upphandlingar

Utvidgning av kunskapsunderlaget, ökning av enhetlig information och mätning av verkningkraften möjliggör allokering av anslag, resurser, kompetens och stöd där nytta av den eftersträvade verkningkraften är som störst. Inom upphandlingsenheterna allokeras resurser på basis av verifierade data om verkningkraften.

Upphandlingarnas effekter bedöms och mäts beträffande kvaliteten, tillförlitligheten, hållbarheten och verkningkraften i den offentliga tjänsteproduktionen samt även beträffande utvecklingen och exporten av affärsverksamheten och därigenom utvecklingen av sysselsättningen och den regionala ekonomin. På nationell nivå utnyttjas information gällande upphandlingar för att utnyttja de offentliga upphandlingarnas potential, främja marknadernas funktionsduglighet samt öka Finlands konkurrenskraft.

MÅL

1. Finland är föregångare inom utnyttjande av information
2. Bättre förutsättningar skapas för mätning av verkningkraften och upphandlingar baserade på verkningkraft främjas
3. Verkningskraft beträffande upphandlingar bedöms på olika nivåer

Finland är föregångare inom ledning med information och utveckling av verkningkraften inom upphandlingar

MÅL 1

Finland är föregångare inom utnyttjande av information.

- Genom att utnyttja och analysera data beträffande upphandlingar kan man identifiera strategiskt betydelsefulla upphandlingar och deras volymer. Automation av datainsamlingen och analys av den producerar ny information till upphandlingsledningen.
- Beslutsfattande som baseras på analyserade data kan vara strategiskt, taktiskt eller operativt. Ledning med information är systematisk informationshantering, utnyttjande och bearbetning av insamlade data. Ledning med information gör det möjligt att ta hänsyn till olika synvinklar, alternativ och tillräcklig information beaktas i ledningen och beslutsfattandet. Med hjälp av avancerade analyser produceras bland annat prognosmodeller och sannolikheter.

Finland är föregångare inom ledning med information och utveckling av verkningskraften inom upphandlingar

MÅL 2

Bättre förutsättningar skapas för mätning av verkningskraften och upphandlingar baserade på verkningskraft främjas.

- Bedömningar av verkningskraften som görs inom upphandlingsenheterna spelar en central roll i den kontinuerliga verksamhetsutvecklingen.
- Modellering av samhällelig nytta är ett sätt att om användningen av skattemedel bygga upp en ömsesidig förståelse mellan den ansvariga instansen och dess samarbetspartner om de ekonomiska och funktionella utgångspunkterna, som skapar ramarna för uppnåendet av effekterna och den mer långsiktiga verkningskraften som man har som mål.
- Organisationer inom den offentliga sektorn behöver mer kompetens och resurser till identifiering av potentiella upphandlingsobjekt, tillgång till kunskapsunderlag, modellering av den samhällelig nyttan samt identifiering av verksamheten hos olika förvaltningsområden och främjande av växelverkan.

Finland är föregångare inom ledning med information och utveckling av verkningskraften inom upphandlingar

MÅL 3

Verkningskraft beträffande upphandlingar bedöms på olika nivåer.

- Med offentliga upphandlingar är det möjligt att påverka hela samhällets välbefinnande och balansen i ekonomin. Det är viktigt att bedöma upphandlingarnas verkningskraft på olika nivåer inom nationalekonomin.
 - Analyserade data som fåtts på nationell nivå med hjälp av bedömning av upphandlingarnas verkningskraft kan utnyttjas bland annat när man överväger främjande av effektiv användning av offentliga medel eller för att trygga fungerande marknader.
 - Bedömning på regional nivå krävs för att hitta regionala samarbetsmöjligheter, stödja jämförelseutvecklingen och styra regionalförvaltningen.
 - Vid bedömning av verkningskraften på upphandlingsenhetsnivå identifierar upphandlingsenheterna de offentliga upphandlingarnas betydelse i genomförandet och ledningen av organisationens strategi samt de offentliga upphandlingarnas effekter på övriga organisationer och marknadsverksamheten.

Fungerande upphandlingar av hög kvalitet genomförs inkluderande samt genom att främja livskraften på marknaderna

Syftet med upphandlingarna och ett centralt mål med dem är att kunna erbjuda upphandlingsenheterna och deras kunder ändamålsenliga, fungerande tjänster av hög kvalitet. Upphandlingarna lyckas endast med hjälp av livskraftiga marknader. En förutsättning för fungerande tjänster ur slutkundens perspektiv är utveckling av olika sätt att delaktiggöra.

MÅL

1. Upphandlingsenheten har förutsättningarna för att utnyttja marknaderna
2. Offentliga upphandlingar är attraktiva för olika anbudsgivare
3. Upphandlingar planeras behovsbaserat och inkluderande med hänsyn till slutanvändaren

Fungerande upphandlingar av hög kvalitet genomförs inkluderande samt genom att främja livskraften på marknaderna

MÅL 1

Upphandlingsenheten har förutsättningarna för att utnyttja marknaderna

- Regleringen av offentliga upphandlingar utgår från att det finns marknader som upphandlingsenheten kan utnyttja. För detta krävs kompetens och förståelse för marknadernas funktion samt vad upphandlingsenheten kan göra för att främja deras livskraft. Med hjälp av detta får upphandlingsenheterna fungerande upphandlingar av hög kvalitet.

Fungerande upphandlingar av hög kvalitet genomförs inkluderande samt genom att främja livskraften på marknaderna

MÅL 2

Offentliga upphandlingar är attraktiva för olika anbudsgivare.

- Man strävar efter att olika typer av anbudsgivare är intresserade av de offentliga upphandlingarna och att man får ett tillräckligt antal anbud. Därför är det viktigt att uppfattningen om offentliga upphandlingar i sin helhet är positiv. Detta förutsätter till exempel delning av goda exempel och erfarenheter samt peer learning i såväl upphandlingsenheterna som bland anbudsgivarna.
- Samarbetsnätverk, dialoger och förutsebart genomförda marknadsdialoger mellan upphandlingsenheterna och anbudsgivarna främjar uppnåendet av målen. Livskraften på marknaderna främjas av planlighet och öppenhet. Upphandlingarna delas in i ändamålsenliga helheter.

Fungerande upphandlingar av hög kvalitet genomförs inkluderande samt genom att främja livskraften på marknaderna

MÅL 3

Upphandlingar planeras behovsbaserat och inkluderande med hänsyn till slutanvändaren.

- Upphandlingarna genomförs i enlighet med det verkliga upphandlingsbehovet.
- När det är fråga om en upphandling som är väsentlig ur perspektivet för slutanvändaren av tjänsten, beaktas delaktigheten i dess olika former. Vid upphandling av social- och hälsovårdstjänster är hörande av tjänstens slutanvändare och beaktande av dess behov en lagstadgad skyldighet.

INNOVATIONER

Anskaffning av innovationer för att lösa utmaningar samt genomförande av upphandlingar experimentellt och utvecklingsinriktat

Innovativa offentliga upphandlingar spelar en viktig roll i genomförandet av strategiska och politiska mål för organisationer inom den offentliga sektorn, till exempel förbättring av kvaliteten på och verkningkraften av tjänster och produkter, ökning av serviceprocessens lönsamhet, minskning av koldioxidavtrycket och främjande av cirkulär ekonomi samt förverkligande av sysselsättningsmål.

Upphandlingen av innovationer och hållbara lösningar stöder hållbarheten i den offentliga ekonomin. För företagen möjliggör innovativa upphandlingar referenser och ökar därigenom tillväxten och exportmöjligheterna.

MÅL

1. En offentlig sektor som tänker utvecklingsinriktat och agerar djärvt, och som utnyttjar innovativa offentliga upphandlingar för att lösa utvecklingsutmaningar
2. Förutsättningar skapas för samarbete och dialog mellan den offentliga sektorn och företagen och uppkomsten av en innovationsinriktad marknad främjas
3. Med innovativa upphandlingar skapas verkningkraft. Antalet innovativa upphandlingar ökas till 10 procent av alla upphandlingar

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

KOMMUN-
FORBUNDET

INNOVATIONER

Anskaffning av innovationer för att lösa utmaningar samt genomförande av upphandlingar experimentellt och utvecklingsinriktat

MÅL 1

En offentlig sektor som tänker utvecklingsinriktat och agerar djärvt, och som utnyttjar innovativa offentliga upphandlingar för att lösa utvecklingsutmaningar.

- Upphandlingar görs experimentellt och utvecklingsinriktat, vilket möjliggör innovativa lösningar. Kompetensen utvecklas mångsidigt förutom bland upphandlingsexperten också bland branschens experter och den strategiska ledningen.
- Olika modeller för incitament och riskfördelning främjar den offentliga sektorns attityd till innovationer och djärvhet att genomföra innovativa upphandlingar. Verksamhetsmodeller och verktyg för bästa praxis delas och deras skalbarhet främjas.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

KOMMUN-
FORBUNDET

INNOVATIONER

Anskaffning av innovationer för att lösa utmaningar samt genomförande av upphandlingar experimentellt och utvecklingsinriktat

MÅL 2

Förutsättningar skapas för samarbete och dialog mellan den offentliga sektorn och företagen och uppkomsten av en innovationsinriktad marknad främjas.

- Främjande av innovativa upphandlingar förutsätter en ökning av samarbete och växelverkan mellan den offentliga sektorn och företagen. Den offentliga sektorn har en aktiv roll i att främja innovationer och den skapar verksamhets- och partnerskapsmodeller samt permanenta samarbetsnätverk på såväl nationell som lokal nivå.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

KOMMUN-
FÖRBUNDET

INNOVATIONER

Anskaffning av innovationer för att lösa utmaningar samt genomförande av upphandlingar experimentellt och utvecklingsinriktat

MÅL 3

Med innovativa upphandlingar skapas verkningskraft. Antalet innovativa upphandlingar ökas till 10 procent av alla upphandlingar.

- Möjligheterna med innovativa upphandlingar identifieras och utnyttjas för att uppnå organisationernas strategiska mål. Medvetenheten om verkningskraften, det vill säga den bevisade nyttan främjar innovativa upphandlingar.
- För företagen erbjuder innovativa upphandlingar viktiga referenser för produktifiering och skalning av nya produkter och tjänster, vilket ökar Finlands konkurrenskraft. Den ökning av affärsverksamhet som uppnås med hjälp av upphandling producerar även sysselsättningseffekter.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

KOMMUN-
FORBUNDET

Med upphandlingarna främjas hållbarheten i den offentliga ekonomin på ett samhälleligt ansvarsfullt sätt

Den stora volymen offentliga upphandlingar skapar möjligheter att förbättra hållbarheten i den offentliga ekonomin och främjandet av de samhällliga målen. Genom att förbättra kostnadseffektiviteten är det möjligt att uppnå stora besparingar. Genom att främja upphandlingarnas samhällliga mål, såsom bekämpning av grå ekonomi, sysselsättning och miljöaspekter, är det möjligt att minska andra kostnader som uppstår för samhället.

Ekonomiskt hållbara upphandlingar stöder balansen i ekonomin och kostnadseffektiv verksamhet i upphandlingsenheten. Den ekonomiska hållbarheten baseras på planering av upphandlingarna, identifiering av upphandlingens livslängd, samarbete, digitala arbetssätt och minimering av leverantörsriskerna. Den ekonomiska hållbarheten påverkas även av bekämpningen av grå ekonomi och karteller samt tryggande av skatteansvaret och försörjningstryggheten.

Kostnadseffektiviteten kan främjas bland annat genom att utveckla nya upphandlingssätt, utnyttja gemensamma upphandlingar, såväl nya lösningar som lösningar baserade på resultat och verkningskraft, bedömning av livslängdekonomin samt genom att utveckla graden av digitalisering och automation av upphandlingarna.

MÅL

1. Med upphandlingarna bekämpas den grå ekonomin och främjas skatteansvar
2. Offentliga upphandlingar är systematiska och kostnadseffektiva
3. Upphandlings- och processkostnaderna för offentliga upphandlingar minskas

**Med upphandlingarna främjas
hållbarheten i den offentliga ekonomin
på ett samhälleligt ansvarsfullt sätt**

MÅL 1

Med upphandlingarna bekämpas den grå ekonomin och främjas skatteansvar.

- Grå ekonomi och ekonomibrott är skadliga för samhället på många sätt. De bildar en helhet där det centrala är att försumma olika lagstadgade skyldigheter. På grund av grå ekonomi och ekonomibrott missas skatteintäkter och andra lagstadgade avgifter, såsom arbetspensionspremier, konkurrensen mellan företagen blir snedvriden, arbetstagare kan behandlas lagvidrigt och dessutom kan skattebetalningsmoralen och rättssystemets trovärdighet försämrans.

**Med upphandlingarna främjas
hållbarheten i den offentliga ekonomin
på ett samhälleligt ansvarsfullt sätt**

MÅL 2

Offentliga upphandlingar är systematiska och kostnadseffektiva.

- Kostnadseffektivt uppnående av strategiska, långsiktiga mål förutsätter längre upphandlingsplanering än räkenskapsperiodvis upphandlingsplanering. Stora upphandlingar ska planeras för en tidsperiod om flera år, så att anslag och personalresurser används så effektivt som möjligt.
- Planering av upphandlingar ska vara en del av planeringsprocessen för organisationens verksamhet och ekonomin. Med hjälp av planering kan även användningen av resurser förutses och optimeras.
- Planeringen av upphandlingsenheternas upphandlingar kan möjliggöras med ett nationellt gemensamt verktyg, till exempel i anslutning till Hilma. Dessutom borde man som stöd för behovsupphandling och beräkning av livslängd producera verktyg, redskap, modeller och databanker för upphandlingsenheterna. Publicering av mindre upphandlingar i Hilma uppmuntras starkt.

**Med upphandlingarna främjas
hållbarheten i den offentliga ekonomin
på ett samhälleligt ansvarsfullt sätt**

MÅL 3

Upphandlings- och processkostnaderna för offentliga upphandlingar minskas.

- Ett resultatrik upphandlingsväsende är en central del av upphandlingarnas ekonomiska hållbarhet. Ett välfungerande upphandlingsväsende frigör organisationens resurser till dess kärnverksamhet och då gör organisationen bättre framsteg inom sin kärnuppgift.
- I upphandlingsprocessen är det möjligt att uppmärksamma bland annat organisationens strategiska mål, liknande upphandlingar med tanke på volymfördelen, den verkningskraft som eftersträvas med upphandlingarna samt riskhantering.
- Kostnadseffektiviteten kan även främjas genom att utveckla upphandlingssätten, bedöma ekonomin för livslängden samt utveckla graden av digitalisering och automation av upphandlingarna.

Med upphandlingarna främjas socialt samhällsansvar i samarbete mellan den offentliga förvaltningen, företagen och den tredje sektorn

I socialt ansvarsfulla upphandlingar är det fråga om att man i den offentliga upphandlingen tar hänsyn till upphandlingens lokala, nationella och globala verkningar på det omgivande samhället.

Med socialt hållbara upphandlingar kan upphandlingsenheterna främja positiva verkningar riktade till samhället och människorna, såsom sysselsättningen för dem som befinner sig i en svagare arbetsmarknadsställning samt förebygga skadliga verkningar, såsom hinder för förverkligande av mänskliga rättigheter.

Genom öppet samarbete kan företagen identifiera betydelsen som deras egen verksamhet och de produkter och tjänster som de erbjuder har med tanke på främjande av samhällets sociala hållbarhet.

MÅL

1. Sysselsättningen för dem som befinner sig i en svagare arbetsmarknadsställning främjas i för dem lämpliga upphandlingar
2. I upphandlingarna främjas beaktande av mänskliga rättigheter och grundläggande rättigheter inom arbetslivet

Med upphandlingarna främjas socialt samhällsansvar i samarbete mellan den offentliga förvaltningen, företagen och den tredje sektorn

MÅL 1

Sysselsättningen för dem som befinner sig i en svagare arbetsmarknadsställning främjas i för dem lämpliga upphandlingar.

- Sysselsättning genom upphandlingar genererar positiva samhälleliga helhetsverkningar. Med hjälp av upphandlingar kan man sysselsätta andra parter som befinner sig i en svagare arbetsmarknadsställning och öka möjligheterna till arbetspraktik som företagen erbjuder då detta förverkligas genom ändamålsenliga upphandlingar för syftet.
- Sysselsättning genom upphandlingar kan hjälpa anbudsgivaren med tillgängligheten på arbetskraft. Genom upphandlingarna kan anbudsgivaren få tillgång till kunnig och motiverad arbetskraft i samarbete med arbetskraftsmyndigheter.

Med upphandlingarna främjas socialt samhällsansvar i samarbete mellan den offentliga förvaltningen, företagen och den tredje sektorn

MÅL 2

I upphandlingarna främjas beaktande av mänskliga rättigheter och grundläggande rättigheter inom arbetslivet.

- Socialt ansvarsfulla upphandlingar är ett sätt att förverkliga FN:s mål för hållbar utveckling.
- Med hjälp av olika riskanalyser utreds vilka varor och tjänster som är förknippade med de största ansvarsriskerna och för vars upphandling det finns skäl att ställa krav gällande ansvarighet. Med hjälp av dialoger och Code of conduct-metoden förutsätter man att avtalsleverantören förbinder sig till fastställda minimiskyldigheter gällande ansvarighet.

Finland är en vägvisare inom ekologiska offentliga upphandlingar

Staten och kommunerna ska agera vägvisare i ibruktagandet av miljövänliga lösningar och i att man med hjälp av offentliga upphandlingar främjar genomförandet av klimatomålen och målen för hållbar utveckling.

Den offentliga sektorn kan även vara en betydande marknadspåverkare som köpare av lösningar för förnybar energi, resurseffektiva lösningar samt cleantech-lösningar. Med strategiskt riktade upphandlingar kan man främja lösningar som först utvecklas och testas på den inhemska marknaden. Dessa kan även locka andra globala köpare. I Finland finns exempel på lösningar där man med den offentliga sektorns upphandlingar har gett exportverksamheten en lovande start, såsom lösningar inom energieffektivitet och intelligent trafik samt cirkulär ekonomi. Som exempel kan nämnas optimeringen av avfallstransporter, LED-belysning som tjänst och elbussar.

MÅL

1. Finlands offentliga upphandlingar stöder Finlands koldioxidneutralitetsmål 2035 och genomförande av cirkulär ekonomi
2. Finlands offentliga upphandlingar stöder bevarandet av mångfalden i naturen
3. Finlands offentliga upphandlingar gällande livsmedels- och cateringtjänster främjar hållbar livsmedelsförsörjning och i upphandlingarna används hållbart och ansvarsfullt producerade livsmedel.

Finland är en vägvisare inom ekologiska offentliga upphandlingar

MÅL 1

Finlands offentliga upphandlingar stöder Finlands koldioxidneutralitetsmål 2035 och genomförande av cirkulär ekonomi.

- Med ekologiskt hållbara upphandlingar stöds koldioxidsnåla lösningar i enlighet med cirkulär ekonomi. I dessa fall har de upphandlade varorna, tjänsterna och byggtreprenaderna mindre miljöeffekter under livslängden än i sedvanliga alternativ.
- Man producerar information om hur koldioxidsnålhet eftersträvas i upphandlingarna. Lärdomar och erfarenheter delas och skalas. Utvecklingsarbetets resultat och erfarenheter stöder uppställningen av konkreta nationella mål med koldioxidsnålhet i mer krävande upphandlingskategorier.

EKOLOGISK
HÅLLBARHET

Finland är en vägvisare inom ekologiska offentliga upphandlingar

MÅL 2

Finlands offentliga upphandlingar stödjer bevarandet av mångfalden i naturen.

- För att främja målet utreds de offentliga upphandlingarnas möjlighet att bevara mångfalden i naturen.
- På basis av utredningen identifieras de nationellt mest betydande upphandlingshelheterna, som stöder bevarande av mångfalden i naturen.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

KOMMUN-
FÖRBUNDET

Finland är en vägvisare inom ekologiska offentliga upphandlingar

MÅL 3

Finlands offentliga upphandlingar gällande livsmedels- och cateringtjänster främjar hållbar livsmedelsförsörjning och i upphandlingarna används hållbart och ansvarsfullt producerade livsmedel.

- Hållbar livsmedelsförsörjning stöder bevarande av livsmedelstryggheten och försörjningstryggheten. Klimatförändringen och allt vanligare extrema väderfenomen kan försämra livsmedelstryggheten märkbart också i Finland. Med god livsmedelstrygghet tryggas den självförsörjning inom livsmedelsproduktionen som krissituationer förutsätter.
- I upphandlingar gällande livsmedel och cateringtjänster är det viktigt med goda odlingsmetoder med tanke på miljön, livsmedelstryggheten, näring samt ansvarighet beträffande djurens välbefinnande och hälsa, och dessa främjar en hållbar livsmedelsförsörjning och ekologisk hållbarhet.

